

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3292/2018. (VII. 20.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában – *dr. Hörchneré dr. Marosi Ildikó és dr. Salamon László* alkotmánybírók párhuzamos indokolásával – meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 8.Pkf.25.170/2017/9. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszokat visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A személyesen eljáró Pintz György (a továbbiakban: indítványozó1.) és egy másik indítványozó (a továbbiakban: indítványozó2.) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § alapján nyújtottak be alkotmányjogi panaszt a támadott végzessel szemben. Az alkotmányjogi panaszok – néhány, az indítványozók jogi státuszához igazodó eltérő megfogalmazás kivételével – egyező tartalmúak.
- [2] Az alkotmányjogi panaszok alapjául szolgáló, a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (a továbbiakban: Hivatal) védjegytörlési kérelmet elutasító határozatának bírósági felülvizsgálatára irányuló iparjogvédelmi nemperes eljárásban (a továbbiakban: az eljárás) megállapított tényállás szerint az indítványozó1. által képviselt gazdasági társaság ellenérdekű félként vett részt. A bírósági eljárás előzményeként a Hivatal az ellenérdekű fél törlési kérelmét elutasította, és őt eljárási költség megfizetésére kötelezte. A Hivatal határozatának felülvizsgálata iránt mindkét fél bírósághoz fordult. Az első fokon eljáró Fővárosi Törvényszék a felek megváltoztatási kérelmeit részben alaposnak találta. A végzés ellen az ellenérdekű fél fellebbezéssel élt.
- [3] A Fővárosi Ítéltábla előtt folyó másodfokú eljárás során a kérelmező szóbeli meghallgatás iránti kérelmet terjesztett elő a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény (a továbbiakban: Vt.) 93. § alapján. A meghallgatásra a másodfokú bíróság határnapot tűzött ki, arra a feleket – képviselőik útján – megidézte. A meghallgatásról felvett 7. számú jegyzőkönyv rögzíti, hogy a megidézettek közül az ellenérdekű fél képviselője szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg, a bíróság a megjelent, az ellenérdekű felet képviselő szabadalmi, védjegy és jogi irodánál alkalmazásban álló szabadalmi ügyvivőjelölteket arról tájékoztatta, hogy a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 73/C. § (1)–(2) bekezdéseire tekintettel, valamint a 73/C. § (5) bekezdésének analóg alkalmazása folytán nem járhatnak el képviselőként az ítéltábla előtt, a meghallgatáson hallgatóságként vehetnek részt. A meghallgatáson a kérelmező képviselője összefoglalóan megismételte írásbeli észrevételét, továbbá a költségeire vonatkozó igényét tartalmazó, előzőleg már elektronikusan is előterjesztett beadványt nyújtott be, melynek egy példányát átadta a tárgyaláson jelen lévő szabadalmi ügyvivőjelölteknek. Az ellenérdekű fél az észrevételeit tartalmazó beadványában sérelmezte, hogy a meghallgatáson megjelent ügyvivőjelöltektől a bíróság megtagadta a képviselőként történő eljárásra, a szóbeli nyilatkozat tételére vonatkozó jogot. A szabadalmi ügyvivőkről szóló 1995. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Szüt.), a Vt., és a régi Pp. egyes rendelkezéseire hivatkozással állította, hogy eljárási szabálysértés történt a bíróság részéről, amelyet azzal lehetne orvosolni, ha az ellenérdekű fél lehetőséget kapna a nyilatkozattételre, melynek szóbeli formájára nem tart igényt, hiszen maga nem is kért szóbeli meghallgatást a másodfokú eljárás során. A Fővárosi Ítéltábla 8.Pkf.25.170/2017/9. számú, az ügy érdemében hozott végzésével az elsőfokú végzést helybenhagyta. A végzés indoklása szerint az ellenérdekű fél észrevételében megalapozatlanul sérelmezte, hogy a meghallgatáson megjelent szabadalmi ügyvivőjelöltek a képviselőként nem járhattak el. A Fővárosi Ítéltábla érvelése szerint „[a] Vt. 85. § (1) bekezdése értelmében a megváltoztatási kérelemmel kapcsolatos eljárás során meghatalmazottként szabadalmi ügyvivő is eljárhat, 79. §-a pedig úgy rendel, hogy ha e törvényből, illetve az eljárás nem peres jellegéből más nem következik, az eljárásra a régi Pp. általános szabályait megfelelően kell alkalmazni. A Pp. 73/C. § (1) bekezdés c) pontja szerint az ítéltábla előtti eljárásban kötelező jogi képviselőt előíró 73/A. § alkalmazásában jogi képviselőnek kell tekinteni a külön törvényben meghatározott személyeket, pl. a szabadalmi ügyvivőt. A 73/C. § (5) bekezdése kizárja, hogy ügyvédjelölt a jogi képviselőre kötelezett nevében eljárjon. A szabadalmi ügyvivőkről szóló 1995. évi XXXII. tör-

vény 1. § (1) bekezdése a szabadalmi ügyvivő számára teszi lehetővé a bíróságok előtti jogi képviselet ellátását, aki 2. § (1) és (2) bekezdései alapján a Kamara tagja és szabadalmi ügyvivői vizsgát tett a 4. § (I) bekezdés c) pontja szerinti legalább hároméves szabadalmi ügyvivőjelölti gyakorlatot követően. Hasonlóan rendelkezik az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény, ami az ügyvédi tevékenység folytatásához – többek között – kamarai tagságot és jogi szakvizsgát ír elő a 13. § (1) bekezdésében és a (3) bekezdés c) pontjában. Ezért az ügyvédjelölt és a szabadalmi ügyvivőjelölt perbeli jogállása azonosnak tekinthető, ennek folytán az ítéletábra elé tartozó ügyekben a felhívott szabály megfelelő alkalmazásával a szabadalmi ügyvivőjelölt nem járhat el.”

- [4] 2. Az indítványozók a másodfokú bíróság jogerős végzése ellen benyújtott panaszukban hivatkoztak a Szüt. 18. § (5) bekezdésére, amely szerint a szabadalmi ügyvivő a megbízás ellátására – ha ezt a megbízó nem zárja ki – szabadalmi ügyvivőjelöltet is igénybe vehet, illetve a Szüt. 27. § (1) bekezdésének második mondatára, amely a szabadalmi ügyvivőjelölt eljárását a Kúria előtt zárja ki. Sérelmezték, hogy az ügyvivőjelöltek képviseleti jogának visszautasításakor a Fővárosi Ítéletábra figyelmen kívül hagyta az utóbbi rendelkezést, és a 3026/2015. (II. 9.) AB határozatra (Indokolás [27]) hivatkozással állították, hogy az eljárásban előállt helyzetre vonatkozó jogszabályi rendelkezés egyértelmű tartalma analógia alkalmazását nem tette volna lehetővé a bíróság számára, ezért a másodfokú bíróság *contra legem* döntése sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti jogállamiság elvét, illetve az R) cikk (2) bekezdését, mely szerint a jogszabályok mindenkire – így a bíróságokra is – kötelezőek. Kifogásolták továbbá, hogy a Fővárosi Ítéletábra a XXVIII. cikk (1) bekezdésében a tisztességes eljáráshoz biztosított alapjog részjogosítványként elismert indokolt bírói döntéshez való joguk sérelmét okozta azzal, hogy nem adta indokát, miért nem alkalmazta a Szüt. 27. § (1) bekezdésének második mondatát. Az indítványozók szerint a támadott végzés a XII. cikk (1) bekezdésében biztosított alapjogukat is sérti. Érvelésük szerint a szabadalmi ügyvivők és ügyvivőjelöltek tevékenységének tartalmát, korlátait jogszabályok rögzítik, így az alkalmazandó jogszabályi rendelkezés önkényes, jogellenes figyelmen kívül hagyása korlátozza őket foglalkozásuknak jogszabályi tartalma szerinti szabad gyakorlásában, azaz a megbízó képviseletének ellátására vonatkozó kötelezettség teljesítésében, nevezetesen abban, hogy indítványozó1. munkáltatói utasítása alapján ügyvivőjelöltjei helyette a bíróság előtt eljárjanak, indítványozó2. pedig munkáltatójának utasításai szerint eljárjon képviselőként.
- [5] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie, az Alkotmánybíróság ezért az Ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e az Abtv.-ben előírt feltételeknek.
- [6] 3.1 A panasz befogadhatóságának feltételei közül elsőként az indítványozók Abtv. 27. § szerinti érintettségét vizsgálta az Alkotmánybíróság. Az Abtv. 27. §-a szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben való érintettség az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszhoz is szükséges feltétele: alkotmányjogi panasszal az a személy fordulhat az Alkotmánybírósághoz, akinek az Alaptörvényben biztosított jogát a bíróság döntése megsértette. Indítványozó1. szabadalmi ügyvivőként az ellenérdekű félnek volt a meghatalmazott képviselője. Erre a tényre figyelemmel az Alkotmánybíróságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy indítványozó1. a saját jogsérelmét állítva nyújtotta-e be panaszát, amikor ügyvivőjelöltjei képviseleti jogának visszautasítása kapcsán az indokolt bírói döntéshez, illetve foglalkozása szabad gyakorlásához való joga sérelmét állította. E kérdés megítélése során az Alkotmánybíróság figyelemmel volt arra, hogy a polgári eljárásbeli képviselet lényege a fél nevében, és helyett történő eljárás, a képviselt fél jogai érvényesítésének elősegítése. A képviselő cselekményei, esetleges mulasztásai, nyilatkozatai által közvetlenül a képviselt fél válik jogosítottá, illetve kötelezetté, és csak kivételesen fordulhat elő, hogy a képviselő tevékenysége nem tudható be a képviselt félnek. Indítványozó1. képviselői tevékenységének jelentőségét erősítette az ítéletábra előtt folyó másodfokú eljárásban, hogy a Vt. 79. §-a folytán alkalmazandó régi Pp. 73/A. § (1) bekezdés a) pontja alapján a fellebbezést előterjesztő fél számára a jogi képviselet kötelező, ezért a fellebbező ellenérdekű fél az eljárás ezen szakaszában hatályos eljárási cselekményeket, nyilatkozatokat a régi Pp. 73/B. § (1) bekezdésé-

nek fő szabálya szerint csak jogi képviselője útján tehetett. Jelentőséget tulajdonított az Alkotmánybíróság indítványozó1. érintettsége vonatkozásában annak is, hogy a szabadalmi ügyvivői iroda a megbízással kapcsolatban az ügyfélnek okozott kárért a Polgári Törvénykönyv szabályai szerint felel (Szüt. 21. §), a szabadalmi ügyvivőt pedig tevékenységével kapcsolatos kötelezettségének megszegése miatt fegyelmi felelősség terheli (Szüt. 22–25/A. §). Mindezen szempontokra figyelemmel az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy a panasz alapjául szolgáló eljárásban meghatalmazott képviselőként eljáró indítványozó1. jogaira és kötelezettségeire a másodfokú bíróságnak a képviseleti jog gyakorlásával kapcsolatos döntése kihathatott, ezért őt érintettnak tekintette.

[7] Indítványozó2. szabadalmi ügyvivőjelölt, aki a Szütv. 27. § (1) bekezdés alapján munkáltatójának utasítása szerint jogosult bíróság és egyéb hatóság előtt eljárni. A másodfokú bíróság előtt tartott meghallgatáson indítványozó2. munkáltatója utasítását követve a meghallgatáson megjelent, kötelezettségét teljesítette, fegyelmi felelősségre a képviseleti tevékenység ellátatlansága miatt – tekintettel a bírói döntésre – nem vonható. A szabadalmi ügyvivőjelölt a képviselt féllel nem állt szerződéses viszonyban, anyagi felelősség a képviselt féllel szemben nem terheli [Szüt. 27. § (2) bekezdés]. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy a másodfokú bíróság támadott döntése indítványozó2.-t közvetlenül nem érinti, jogaira és kötelezettségeire a döntés nem hat ki, érintettsége hiányában panaszja érdemben nem volt tovább vizsgálható.

[8] 3.2 Az alkotmányjogi panasz jogorvoslati funkciója feltételezi az érintett személy Alaptörvényben biztosított jogának sérelmét is, az Abtv. 27. § a) pontja értelmében alkotmányjogi panaszt Alaptörvényben biztosított jog sérelmére lehet alapítani. Indítványozó1. panasz a feltételnek csak részben tesz eleget. Nem tartalmaz Alaptörvényben biztosított jogot az R) cikk, ezért annak sérelmére nem lehet alkotmányjogi panaszt alapítani [lásd pl. 3121/2015. (VII. 9.) AB határozat, Indokolás [89], 3005/2018. (I. 22.) AB határozat, Indokolás [21], 3088/2018. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [17]]. Az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlata szerint „a jogbiztonság önmagában nem Alaptörvényben biztosított jog, így a B) cikk (1) bekezdésének a sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás, valamint a felkészülési idő hiánya esetén [...] lehet alapítani” [3051/2016. (III. 22.) AB határozat, Indokolás [14]], indítványozó1. azonban visszaható hatályú jogalkalmazást a sérelmezett döntéssel kapcsolatban nem állított.

[9] Az Alkotmánybíróság vizsgálta, hogy a bírósági nemperes eljárásban képviselőként eljáró indítványozó1.-nek van-e a képviselt féltől független, őt magát megillető joga az indokolt bírói döntéshez. Az Alkotmánybíróság 3179/2018. (VI. 18.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) az ügyvédekre vonatkozóan úgy foglalt állást, hogy a hatósági eljárásban képviselőként eljáró ügyvédet megilleti a tisztességes eljáráshoz való jog. „Az ügyvéd jogi képviselőként történő eljárési részvételének lehetősége feltétlenül szükséges eleme a tisztességes eljáráshoz való jognak. Következésképpen a tisztességes eljáráshoz való jog nemcsak közvetlenül a hatósági eljárás ügyfelét, hanem annak jogi képviselőjét is megilleti, hiszen ennek hiányában az eljárás képviselőt kiüresedne akkor, ha a nem személyes eljárásra kötelezett ügyfél jogainak érvényesítésével és kötelezettségeinek teljesítésével összefüggésben eljáró ügyvéddel szembeni hatósági és bírósági fellépés e tekintetben más alkotmányjogi mérce alá tartozna, mint az ügyféllel szemben tanúsított hatósági és bírósági magatartás. Amennyiben az ügyfelet a Ket. 40. §-a alapján képviselő ügyvéd esetében nem lenne megkövetelt a tisztességes hatósági és bírósági magatartás, az ügyvéd nem lenne abban a helyzetben, hogy az általa képviselt ügyfelet a jogai érvényesítéséhez és kötelezettségei teljesítéséhez hozzásegítse...” (Indokolás [49]). Jelen ügyben – figyelemmel az ügyvédek és a szabadalmi ügyvivők iparjogvédelmi nemperes eljárásban hasonló jogállására, és az indítványozó1. érintettsége vonatkozásában kifejtett szempontokra – az Alkotmánybíróság érvényesnek tekinti a szabadalmi ügyvivőként jogi képviselőt ellátó személyre az Abh. idézett megállapítását, ennek alapján a képviseleti tevékenységet érintő döntések vonatkozásában a bírósági eljárásban képviselőt ellátó szabadalmi ügyvivőt az Alkotmánybíróság szerint a megilleti az indokolt bírói döntéshez való jog.

[10] 3.3 Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Az Alkotmánybíróságnak ezért azt kellett megvizsgálnia, hogy indítványozó1.-nek a XII. cikk (1) bekezdése, illetve a XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmét állító indítványa megfelel-e az Abtv. 29. §-ában meghatározott vagylagos feltételek valamelyikének. Mivel indítványozó1. maga sem állította, hogy a támadott végzés indoklásában megjelenő, a szabadalmi ügyvivőjelöltek képviseleti joga visszautasítását alátámasztó jogértelmezés a támadott végzést érdemben befolyásolta volna, ezért az Alkotmánybíróságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy

indítványozó1. indokolása, érvelése alapján vet-e fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést a foglalkozás gyakorlásához, illetve az indokolt bírói döntéshez való jog állított sérelme.

- [11] 3.4 Az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdés első mondata szerint mindenkinek joga van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, valamint a vállalkozáshoz. A 20/2013. (VII. 19.) AB határozat szerint „[v]alamilyen foglalkozás megválasztásának a joga akkor teljes, ha magában foglalja a foglalkozás gyakorlásának lehetőségét is. A foglalkozás szabad gyakorlása – beleértve annak kezdetét és fenntartását egyaránt – a törvényhozás által kijelölt keretek között lehetséges” (Indokolás [30]). Az Alkotmánybíróság szerint a foglalkozás gyakorlásának jogszabályi korlátai szakmai és célszerűségi szempontból indokoltak, alapjogi problémát határesetekben okoznak [21/1994. (IV. 16.) AB határozat, ABH 1994, 117, 121]. Indítványozó1. sem azt állította, hogy foglalkozása gyakorlásának korlátozása alaptörvény-ellenes lenne, hanem azt, hogy a Szüt. 27. § (1) bekezdésében meghatározott korlátot a bíróság jogértelmezéssel kibővítette, amikor visszautasította szabadalmi ügyvivőjelöltjeinek utasítása szerinti képviseleti tevékenységét az ítéletábla előtt folyó másodfokú eljárásban. Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza azonban, hogy a szabadalmi ügyvivőre, vagy ügyvivőjelöltre nem csupán a Szüt., hanem más, többek között egy adott eljárásban résztvevő szabadalmi ügyvivő eljárásjogi helyzetét, jogait és kötelezettségeit meghatározó jogszabályok (például a Vet., a régi Pp.) rendelkezéseit is alkalmazni kell. Az Alkotmánybíróság ennek alátámasztására példaként utal arra, hogy a szabadalmi ügyvivőnek a Hivatal döntéseinek felülvizsgálata irántuló eljárásban meghatalmazottként történő eljárása lehetőségét a Vt. 85. § (1) bekezdése, illetve Vt. 79. § (1) bekezdésére figyelemmel alkalmazandó régi Pp. 67. § (1) bekezdés j) pontja, valamint kötelező jogi képviselet esetén 73/C. § (1) bekezdés c) pontja teszi lehetővé, és nem a Szüt. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a szabályozás összetettségét indítványozó1. a támadott végzés indokolásában foglaltak ellenére figyelmen kívül hagyta, amikor a komplex szabályozást alapul vevő döntés alaptörvény-ellenességét állította, és lényegében azt kifogásolta, hogy az eljáró bíróság nem azt a jogszabályi rendelkezést alkalmazta, amit szerinte alkalmaznia kellett volna. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint azonban „az alkalmazandó jog meghatározása és annak az értelmezése kizárólag a rendes bíróság feladata” [3037/2014. (III. 13.) AB határozat, Indokolás [29]]. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint „[a] jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, amely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga [...] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti szuperbíróság szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el” [3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]–[14]]. Az Alkotmánybíróság mindezt értékelve arra az álláspontjára jutott, hogy indítványozó1. érvei törvényességi kifogásokat takarnak, a XII. cikk (1) bekezdés vonatkozásában állított alapjogi sérelem alapvető alkotmányjogi kérdést nem vet fel.
- [12] 3.5. Indítványozó1. tisztességes bírósági eljáráshoz való jogának sérelmét indokolt bírói döntéshez való jogára tekintettel állította. Az indokolt bírói döntésre vonatkozóan az Alkotmánybíróságnak az a következetes álláspontja, hogy „[a] tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bírósági eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alaposággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon” [7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]]. Indítványozó1. érvelése szerint azért sérült a XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított joga, mert a másodfokú bíróság nem indokolta meg, hogy az adott helyzetre vonatkozó hatályos jogszabályi rendelkezést, a Szüt. 27. § (1) bekezdését miért nem alkalmazta. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a támadott végzés tartalmaz indokolást a szabadalmi ügyvivőjelöltek képviseleti jogával kapcsolatban (7. oldal utolsó bekezdés). Ugyanakkor az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint „[a] bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása” [30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]; 3063/2017. (III. 31.) AB határozat, Indokolás [47]]. Az a helyzet, hogy az indítványozó a döntés indokolásával nem ért egyet, a bíróság érveit megalapozatlannak, elégtelennek tartja, szakjogi, törvényességi kérdés, amely önmagában nem vet fel alkotmányossági problémát, alapvető alkotmányjogi kérdést.

- [13] 4. Mindezen hiányosságok miatt az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszokat –figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésére – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a), c) és h) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2018. július 16.

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [14] Nem értek egyet a többségi indokolás azon részével, amely a szabadalmi ügyvivő (indítványozó1.) érintettségét megállapította. Véleményem szerint az alkotmányjogi panaszt e tekintetben is – eredményét tekintve hasonlóan a szabadalmi ügyvivőjelölthöz (indítványozó2.-höz) – az érintettség hiánya miatt kellett volna visszautasítani a következők szerint.
- [15] 1. A jelen ügyben felvetődő kérdés az volt, hogy érintettnek minősül-e, és így jogosult-e önállóan (a felektől függetlenül) alkotmányjogi panasz benyújtására az érdemi bírósági döntéssel szemben a szabadalmi ügyvivő, illetve ügyvivőjelölt a képviseleti jogosultságával összefüggésben. A többségi indokolás előbbi esetében igenlő, utóbbi esetében nemleges választ adott a kérdésre, hivatkozással az Abh.-ra.
- [16] 2. Az Abh. és a jelen ügy tényállása, valamint az azok alapján felvetődött alkotmányjogi kérdések nem azonosak az értelmezésem szerint. A különbségek indokolják az Abh.-tól eltérő döntés meghozatalát az indítványozók érintettsége körében.
- [17] 2.1. Az Abh. alapját képező végzés rendelkező része kifejezetten a jogi képviselőre irányult. A versenyhatóság anélkül utasította vissza a jogi képviselő eljárását, hogy az alapul szolgáló versenyjogi jogvita bármely egyéb kérdésében döntött volna. „A Gazdasági Versenyhivatal visszautasítja az Előadóművészi Jogvédő Iroda Egyesület és a Magyar Hangfelvétel-kiadók Szövetsége Közös Jogkezelő Egyesület közös jogi képviselőjének az eljárást” GVH Vj/15/2014. számú végzés első mondata. A végzés utolsó mondata pedig a következő volt: „E végzés ellen a jogi képviselő a közléstől számított 8 napon belül a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtott vagy ajánlott küldeményként postára adott, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett jogorvoslati kérelemmel élhet.”
- [18] Ennek megfelelően az alkotmányjogi kérdés az volt az Abh. esetében, hogy az az eljáró ügyvéd, akinek a képviseleti jogosultságáról egy általa önálló fellebbezéssel is támadható döntést hoznak, jogosult-e alkotmányjogi panasz benyújtására a képviseleti tevékenysége körül kibontakozó jogvita bírósági befejezését követően. Erre adott igenlő választ az Alkotmánybíróság az Abh.-ban.
- [19] 2.2. A jelen ügyben azonban a szabadalmi jogvitát eldöntő végzések nem tartalmazzak rendelkezést a képviselő(k)re nézve. Sem a szabadalmi ügyvivőt, sem az ügyvivőjelöltet nem érinti az érdemi döntés; az a felekre nézve tesz megállapításokat. Ebben az esetben a felek Alaptörvényben biztosított jogának a sérelme merülhetne fel, aminek az elhárítása érdekében természetesen a felek jogosultak alkotmányjogi panaszt előterjeszteni, amiben akár a képviseletüket érintő panaszelemeket is előadhatnak. Erre azonban nem került sor.
- [20] Ezért szükséges hangsúlyozni, hogy a felek helyett – és akár tudomásuk nélkül vagy akaratuk ellenére – a szabadalmi ügyben eljáró képviselő nem jogosult alkotmányjogi panaszt benyújtani a képviseleti jogosultsággal összefüggésben sem.

- [21] 3. A fentiek miatt nem minősül érintettnek a szabadalmi ügyvivő és az ügyvivőjelölt, ezért az alkotmányjogi panaszt erre való hivatkozással kellett volna visszautasítani az Abtv. 29. §-a szerinti alternatív feltételek fennállásának a vizsgálata nélkül.

Budapest, 2018. július 16.

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [22] A párhuzamos indokoláshoz csatlakozom azzal a kiegészítéssel, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése a peres eljárásokat vonja a tisztességes eljáráshoz való jog alkotmányos védelme alá, az indítványozó viszont peren kívüli eljárással kapcsolatosan tart igényt az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének védelmére. Ez nézetem szerint az indítvány befogadásának további akadályát képezi.

Budapest, 2018. július 16.

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1597/2017.

